

[Steen Folke]

indgå fagligt i nogle aktiviteter, som er totalt fremmede for deres sædvanlige livssammenhæng.

Tidligere var det åbenlyst for eleverne, hvem der havde magten, og ethvert forsøg på at sætte sig op mod autoriteterne blev øjeblikkelig afstraffet med spanskrør eller efter-sidning, og hvad man nu brugte. Sådan er det ikke i dag. I dag er magten og autoriteterne mere uigennemsigtige for eleverne. Officielt lægger man vægt på elevdemokrati m. m. Der stilles krav til lærerne om demokratiske undervisningsformer, samtidig med at hele skolens struktur og funktion modarbejder det. Gennem skoledagens opsplitning i 45 minutters sekvenser lærer eleverne dels at omskifte sig til forskellige læreroller og samtidig at tilpasse sig en vis form for ensformighed gennem den måde, de enkelte timer er tilrettelagt på. Nogle elever reagerer uroligt, andre bliver fraværende. Men eleverne lærer i det hele taget herigennem at acceptere skolens magtforhold, hvor de reelt er magtesløse, og det er måske på sin egen vis en god forberedelse til det samfundsliv, de træder ud i, for dér er situationen reelt den samme for det store flertals vedkommende, at de er relativt magtesløse. De har ikke noget at skulle have sagt. De bliver placeret i nogle nye autoritære systemer, i erhvervslivet, i stat og kommune, i militæret, overalt, hvor det er andre, der bestemmer, hvad de skal, og giver dem ordrer, og de har stort set at udføre, hvad der bliver sagt til dem.

Socialdemokratiske politikere har i årevis talt om at bruge skolen til at skabe større lighed mellem børn fra forskellige sociale miljøer. Men realiteten er, at skolen stadig væk er en sorteringskole. Den niveaudeling, som med 1975-loven blev videreført i de ældste klasser, er netop beregnet på at sortere eleverne. Det kan næppe heller overraske nogen, at arbejderbørn er stærkt overrepræsenteret blandt dem, der forlader skolesystemet efter 9 år, eller blandt dem, der sluses ud allerede efter 7 år efter dispensationsparagraffen. Karaktersystemet og eksamenerne er naturligvis også instrumenter i sorteringens tjeneste. Det siger sig selv, at børn med højtuddannede og velstillede forældre klarer sig bedre end børn fra mindre privilegerede miljøer. Nogle går igennem hele uddannelsessystemet og får en højere uddannelse, andre henvises til ufaglært arbejde eller til ung-

domsarbejdsløshed. Skolesystemet er med til at opretholde klassesamfundet.

Med den nye skolelovs gennemførelse for snart 3 år siden mente man fra skolelovspar-tiernes side, at en lang række af skolens problemer nu var løst, men gode hensigter og smukke formålsformuleringer ændrer ikke skolen. Det ændrer således ikke meget i skolen, når man på den ene side snakker om elevernes alsidige udvikling og mulighed for oplevelse og selvvirksomhed, om selvstændig vurdering og stillingtagen, og derefter på den anden side udformer en lov, som på næsten alle punkter reelt hindrer, at disse udmærkede og smukke formål kan opfyldes.

De sidste 3 års praksis i skolen har vist, at dette ikke er helt ved siden af. Den boglige fag- og timeopdelte skole med konkurrence og karakterræs lever i bedste velgående, også efter den nye skolelov.

Kravet om en ændring af skolens indhold, sådan at bl. a. arbejderklassens børn skulle kunne få et bedre udbytte af deres skolegang, er blevet fremført af flere fagforeninger. Men hidtil har dette kun ført til oprettelse af nogle ikke-kompetencegivende fag på 8.-10. klassetrin, valgfag som f. eks. værkstedsfag og arbejdskendskab. Tilslutningen til disse fag har indtil nu vist sig at være ringe, idet mange elever efter 7 års nederlag i den boglige skole ofte er så skoletrætte, at de i 8.-9. klasse fravælger så mange timer, som det overhovedet er muligt, og derved kommer ned på de obligatoriske 24 timer.

En vej til løsning af nogle af disse problemer ville være endelig langt om længe at begynde på en indholdsændring af folkeskolen. Kravet må være, at man allerede fra 1. klasse meget tæt sammenknytter praktisk produktivt arbejde, boglig indlæring og orientering om samfundsforhold, samtidig med at man begynder at gøre noget ved den i de senere år så meget omtalte åbning af skolen mod samfundet.

Skolen kan inden for de bestående samfundsmæssige rammer gøres bedre, men det sker ikke ved at kræve mere dansk og mere regning og mere kristendomskundskab eller tilbagevenden til mellem- og realskolen, som en del borgerlige politikere for tiden prøver at få utilfredse forældre til at tro.

Formanden: